

PHA 307 YAKINDOĐU PALEOLİTİĞİ
KONU 8: ORTA PALEOLİTİK DÖNEM

LEVANTEN MOUSTERIAN EVRE

Genel olarak üçgen biçimli levallois yonga taşmalıkların baskın olduğu bir endüstri ile temsil edilir. Çekirdeklerin hazırlanmaları çok minimal düzeydedir ve vurma platformunun oluşturulması sırasında çıkarılan yongalar üst yüzünde genellikle kabuk taşırılar. Bu evre Tabun D, C ve B olarak 3'e ayrımlanabilir. Bu ayrımlama Garrod tarafından alfabetik olarak gerçekleştirilmiştir.

1) TABUN D TİP MOUSTERIAN ENDÜSTRİLER

Yağışlı çevre koşulları ile karakterizedir. Tabun D, vurma düzlemleri çok az hazırlanmış tek kutuplu yöneşen çekirdekler ve iki kutuplu çekirdeklerden çıkarılmış olan yongalar, uzun dilgiler ve uçlar ile temsil edilirler. Ayrıca, düzeltili uzun uçlar, ön kazıyıcılar ve taş kalemler de tipik aletlerdendir. Levallois teknolojisi mevcut olup, tipik Mousterien aletler ile dilgilerin bir arada bulunduğu bir evredir.

İsrail'de Carmel Dağı'nda Tabun Mağarası'nın IX. Ünitesi (D tabakası) TL ve ESR yöntemleri ile 256-203 bin yıl öncesine tarihlendirilmiştir. Yontmataş endüstrisi dilgisel ve uzun üçgen taşmalıklar ile karakterizedir. Bunlar genel olarak tek kutuplu çekirdeklerden elde edilmişlerdir. Kimi literatürde Alt Levalloiso-Mousterian olarak da adlandırılır. Çok az sayıda iki yüzeyli alet içerir.

İsrail Negev'de Rosh Ein Mor yerleşimi uranyum serilerine dayanarak 200 bin yıl ile tarihlendirilmiştir. Burada endüstrinin %60'ı düzeltilememiş ve levallois olmayan yongalar, % 12'si levallois taşmalıklar, geri kalanlarında ise dilgiler ve uçlardan oluşan bir topluluk yer alır.

2) TABUN C TİP MOUSTERIAN ENDÜSTRİLER

Merkezcil ya da iki kutuplu levallois çekirdeklerden çıkarılan iri ve oval yonga taşmalıklı aletler ile az sayıda üçgen biçimli uçlar ve kenar kazıyıcılar en genel alet kategorilerini oluşturur.

Tabun C endüstrisi İsrail Carmel Dağı'nda I ve V. üniteleri arasından tanımlanmış olup, V. ünite TL ile 222 bin, II. ünite TL ile 196 bin ve I. ünite TL ile 165 bin yıl öncesine tarihlendirilmiştir. Söz konusu ünitelerden iri oval levallois yongalar ve genellikle merkezcil hazırlanmış çekirdekler ele geçerken bu endüstrinin içinde üçgen uçların hiç bulunmaması dikkat çekicidir. Bu endüstrinin yapımcıları *Homo sapiens*'lerdir.

TL yöntemiyle 150 bin yıl eskiye tarihlenen İsrail'deki Hayonim Mağarası'nın E seviyesinin üst kısımları Tabun C tipi endüstriler ile karakterizedir. İsrail'deki bir diğer Tabun C tip endüstri içeren yerleşim yeri Skhul Mağarası olup, bu yerleşimin B tabakası TL ile 119 bin yıl eskiye tarihlenmiştir.